

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Medi Ambient
Espais de Natura

**PROGRAMA ANUAL D'EXECUCIÓ
ANY 2009**

ÍNDEX

Què és un Programa anual d'execució?

1. ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ
2. ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC
3. ÀREA D'ÚS PÚBLIC
4. ÀREA DE PARTICIPACIÓ
5. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT
6. ÀREA D'AVAUACIÓ
7. ÀREA DE VIGILÀNCIA
8. ÀREA DE MANTENIMENT
9. ÀREA D'ADMINISTRACIÓ
10. PRESSUPOST

Que és un Programa anual d'execució?

És el document on queden definits, a un any vista, els programes i projectes a desenvolupar al Parc. Va acompanyat d'un pressupost per a cada actuació.

Es denominen programes aquelles activitats de gestió continuada que tenen un cost anual, generalment no massa variable d'any en any. Dins l'apartat de projectes s'inclouen aquelles accions puntuals, amb un objectiu identificat i concret, que s'assoleixen en un termini de temps determinat i generalment curt (un o pocs anys), en contraposició als programes, que tenen objectius a molt llarg termini o de durada indeterminada.

La majoria d'accions detallades a aquest Programa Anual poden ser executades directament pel personal del Parc o contractar-se externament, en aquest darrer cas sempre comptant amb el suport del personal del Parc per a la seva realització i/o supervisió. D'altres actuacions requereixen, per contra, de la implicació de personal de la conselleria de Medi Ambient (o d'organismes o institucions que d'ella en depenen) no adscrit al Parc.

La plantilla actual del Parc està formada pel següent personal:

- 1 Director – conservador
- 1 Facultatiu tècnic d'espais naturals
- 2 Educadors Ambientals (facultatius tècnics en educació ambiental)
- 1 Agent de Medi Ambient
- 1 Naturalista (oficial especialista en biodiversitat)
- 2 Informadors de centres de recepció/interpretació
- 1 Capatàs de biodiversitat
- 1 Treballador de biodiversitat especialista de primera
- 2 Treballadors de biodiversitat
- 2 Vigilants d'espais naturals (mesos d'estiu)

En alguns casos puntuals es comptarà amb l'assessorament de diferents tècnics experts en matèries puntuals a l'hora de prendre mesures de gestió.

1. ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

Els objectius generals d'aquests programes i projectes són garantir la recuperació i conservació dels hàbitats i la conservació de la biodiversitat, amb especial atenció a les espècies més valuoses.

PROGRAMES DE LLUITA CONTRA PLAGUES FORESTALS

El parc natural de s'Albufera des Grau compta amb algunes masses forestals afectades per processionària del pi (*Thaumetopea Pityocampa Schiff*). Aquest fet és especialment important en aquelles zones amb un ús públic intens. Per tal de reduir la càrrega de processionària del pi en aquests enclavaments es proposa un seguit d'actuacions d'eliminació mecànica de bosses i d'afavoriment de la presència d'ocells insectívors i rates pinyades que complementaran les campanyes de lluita química contra aquest defoliador. Es portarà a terme una labor de seguiment de *Tomicus* (*Tomicus destruens* woll)

PROGRAMA DE LLUITA CONTRA PLANTES INVASORES

L'existència de zones enjardinades dins dels límits del parc natural, especialment en les cases de l'antiga urbanització de Shangril·là constitueix molt sovint un focus de dispersió de plantes al·lòctones invasores. Durant l'any 2008 es va treballar en la identificació i localització d'aquestes plantes i es va portar a terme alguna experiència d'eliminació de peus. Al llarg de 2009 es treballarà en el control d'aquestes plantes a la zona de Shangril·là i s'estudiarà la situació i les possibilitats d'actuació en altres zones de l'ENP. Conservar la biodiversitat del Parc, controlant les espècies que poden hibridar o competir amb les pròpies del Parc.

Igualment es farà una inspecció de control sobre jardineria privada i en zones públiques amb espècies invasores especialment enfocada als habitants de l'antiga urbanització.

Així mateix es continuarà el control i revisió de tot el litoral per l'eliminació de *Carpobrotus* sp.. L'actuació a la zona Favàritx actualment es troba aturada per decisió del propietari. Les actuacions previstes pel 2009 es troben a l'espera de la declaració de plaga per part de la Conselleria de Medi Ambient.

PROGRAMA DE CONTROL D'ESPÈCIES EXÒTIQUES

Controlar les espècies invasores (tortuga de Florida, anàtides domèstiques, cotorra Argentina i altres).

PROJECTES DE DESRATITZACIÓ DE L'ILLA DEN COLOM

En aquest moment, a l'illa d'en Colom es suposa que hi ha una elevada densitat de *Rattus norvegicus*, susceptible d'afectar la flora i la fauna de l'illa i incompatible amb l'establiment de determinades espècies. Com a mesura de millora de l'hàbitat es realitzarà un estudi per conèixer la densitat de rates i avaluar la conveniència de desratització a fi de començar a controlar l'espècie.

PROGRAMA DE GESTIÓ AGRORAMADERA

Contribuir al manteniment de la diversitat en l'estructura de la vegetació, evitar la propagació de focs, afavorir les races autòctones, especialment el boví de raça Menorquina.

Procurar evitar el sobre pasturatge, procurar que el cens del ramat del Parc no sobrepassi les U.G.M per Ha recomanades i que la seva sanitat continuï en el bon nivell actual.

PROGRAMA DE GESTIÓ HÍDRICA

Mantenir el nivell de flux i la qualitat de l'aigua necessàries per garantir la conservació de les espècies i del processos ecològics.

Vigilar tota la conca hidrogràfica, posar en coneixement de les autoritats competents sospites d'abocament als torrents de Na Bona i Es Puntarró, de matèries orgàniques o químiques que puguin contaminar les aigües de s'Albufera.

Moviment de comportes amb els objectius especificats i especialment pel control del nivell d'aigua a s'Albufera i els nivells de salinitat d'acord amb les estimacions dels tècnics del parc i del Dr. Petrus.

PROGRAMA DE MANTENIMENT DELS SISTEMES DUNARS

Manteniment en bon estat i reposició de les estructures de delimitació dels sistemes dunars des Grau i Morella.

PROGRAMA DE MANTENIMENT DE SA GOLA

Actuacions encaminades a tenir en bon estat sa Gola i permetre la connectivitat amb la mar, en el moment en que els tècnics i assessors del parc així ho indiquin.

PROGRAMA DE MANTENIMENT DE LES COMPORTES.

Manteniment de les tres comportes per gestionar bé els paràmetres de funcionalitat ecològica de s'Albufera.

PROGRAMA DE RECUPERACIÓ DE ESPÈCIES AMENAÇADES

Prosseguir amb la recuperació d'aquelles espècies animals que es troben en perill i que es consideri prioritària la seva conservació. (*Bufo viridis balearica*, milà reial, miloca, falcó peregrí, àguila peixatera, soter, òliba, mussol, corb).

Del Bufo estudiarem, les seves característiques genètiques al PNAG. Els estudis de distribució sobre l'espècie a Menorca derivats del projecte Life-basses indiquen una recessió de l'espècie que encara no està prou documentada, i amés suggereixen una forta dependència dels hàbitats lligats als entorns de les finques (aljubs, beurades..), de manera que és interessant incloure mesures de preservació en el programa de bones pràctiques agrícoles i ramaderes. Actualment es tenen uns pocs indicis de la seva presència a les finques del PNAG, però no hi ha cap treball iniciat sobre l'espècie.

Seguiment de les rapinyaires reproductores del Parc Natural de s'Albufera des Grau.

PROJECTE DE CONTROL DE RATES EN L'ILLA DEN COLOM

Atesa la presència de *Podacis lilfordi* es preveu l'assessorament d'experts en conservació de sargantanes per la implementació de les mesures de control de rates, així com l'establiment de mesures de seguiment de les poblacions de sargantana per tal de avaluar-ne un eventual perjudici

PROJECTE D' ESTUDI DE LA CAPACITAT DE CÀRREGA DE L'ÀMBIT MARÍ EN RELACIÓ AMB LA PRÀCTICA DE LA PESCA SUBMARINA

Al Parc Natural de s'Albufera des Grau és permesa la pesca submarina amb autorització expressa de l'administració competent. Per tal de determinar en un futur proper els termes en que s'han d'emetre aquestes autoritzacions, així com possibles limitacions en termes d'espècies, talles, temporals o per zones es durà a terme una avaluació de la capacitat de càrrega de l'àmbit marí del parc natural per aquesta activitat.

PROJECTE DE DETECCIÓ DE PUNT NEGRES PER ATROPELLAMENT DE FAUNA A LES CARRETERES D'ES GRAU, FAVÀRITX I FORNELLS

Anualment es registren atropellaments d'animals a les carreteres que travessen el parc natural, especialment d'ocells i petits mamífers. S'establirà un protocol de recollida de dades per tal de detectar els principals punts negres d'aquestes vies.

PROJECTE D'ESTUDI DE LES RAPINYAIRES DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA D'ES GRAU.

Te com a objectiu conèixer la població reproductora de rapinyaires diürnes i la seva distribució dintre del Parc, així com determinar l'estat de conservació i possibles amenaces a les diverses espècies presents.

La realització de cens de parelles reproductores, periòdicament, es la metodologia mes adient per observar les tendències de la població i detectar la problemàtica que presenta.

PROJECTE DE SEGUIMENT ORNITOLÒGIS AL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU 2009.

PROJECTE DE SEGUIMENT EN CONTINU DE VARIABLES CLAU A LA LLACUNA DE S'ALBUFERA DES GRAU I LA SEVA INTERPRETACIÓ.

Vol aportar un coneixement precís del comportament diari d'aquestes variables (llum, temperatura i salinitat) mitjançant la instal·lació de sensors d'enregistrament en continu de llum, salinitat temperatura i la columna d'aigua d'oxigen a l'aigua profunda de la llacuna. La finalitat del projecte és fer els estudis previs necessaris per comprendre els mecanismes que generen oscil·lacions d'alta freqüència d'aquestes variables clau.

PROJECTE D'INSTAL·LACIÓ DE CAIXES REFUGI PER A QUIROPTERS I ESTUDI DE LA RATAPINYADA "*Myotis daubentonii*" EN EL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU

Els objectius són: incrementar la disponibilitat de refugis dins el parc, elaboració de un catàleg de edificis amb presència de quiròpters, verificar si la rata-pinyada *Myotis daubentonii* cria o hiverna a dintre del Parc i determinar

les espècies de quiròpters presents en el avenc d'Addaia , avaluant la seva importància.

PROJECTE D' ESTUDI MICOLÒGIC AL PARC NATURAL

L'estudi científic dels macromicets de Menorca està relativament endarrerit en comparació amb altres grups d'éssers vius. El mateix es pot dir de l'àrea que ocupa el PN de s' Albufera des Grau, hi ha treballs que citen algunes espècies, però no s'ha intentat mai la realització d'un catàleg complet.

PROJECTE D'ESTUDI I ACTUACIÓ DE LA POBLACIÓ DE MOIXOS AL PARC NATURAL

L'estudi de la població de moixos assilvestrats al Parc Natural de s' Albufera des Grau i l'actuació en dues vessants:

- informació a la població del parc propietària de moixos de la problemàtica dels moixos assilvestrats per a la biodiversitat del parc i la necessitat de castració i marcatge de la població domestica.
- Retirada dels moixos sense propietari al refugi municipal d'animals domèstics.

2. ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

PROGRAMA DE SUBVENCIONS PER INVERSIONS AL PARC.

La Ordre del conseller de Medi Ambient, de 23 de juny de 2005, per la qual s'estableix un règim de subvencions per al finançament d'inversions als espais de rellevància ambiental de les Illes Balears.

Gestió de les sol·licituds cursades a partir de la convocatòria 2009 -2010 de l'ordre de subvencions per a activitats en finques incloses en espais de rellevància ambiental.

LES ACTUACIONS QUE ES DURAN A TERME SON:

Informar i assessorar als propietaris respecte a les ajudes i tramitació de les sol·licituds.

Elaboració d'informes inicial.

- Informes finals de les inversions realitzades.

PROJECTE. ESTUDI DE LA CÀRREGA RAMADERA PER HECTÀREA FARRATGERA DESTINADA A L'ALIMENTACIÓ DELS ANIMALS A LES EXPLOTACIONS RAMADERAS DEL P. N. DE S'ALBUFERA DES GRAU.

Dins l'àmbit del Parc Natural trobem camps de pastura extensiva de bestiar boví i oví , camps de farratge i cereals d'hivern per donar aliment al bestiar. El model d'explotació ramadera sostenible, augmenta el guany per Ha sense que l'increment de la pressió de pasturatge afecti negativament a la producció de pastura a mig o llarc termini com a conseqüència dels efectes indesitjables del sobrepasturatge.

L'objectiu és estimar la càrrega ramadera econòmicament òptima a les explotacions ramaderes del Parc Natural .

– Col·laboració amb el Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Madrid , per a du a terme un estudi sobre les repercussions socioeconòmiques dels espais protegits del Estat espanyol.

3. ÀREA D'ÚS PÚBLIC

PROGRAMES:

PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ

En el transcurs del 2009, es dissenyaran, fabricaran e instal·laran en el Parc Natural. Senyalitzacions de diferents tipus.

D'accés a l'espai públic

De cartografia a l'espai públic

D'identificació d'equipament i de elements d'interès

De itineraris

De senyalització d'obres.

Seguint la Normativa de senyalització de la Xarxa de Espais Naturals protegits.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ I INTERPRETACIÓ AMBIENTAL

Es proposa continuar les activitats d'educació ambiental dividides en els dos grans blocs:

Centres educatius

Programació d'una sèrie d'activitats destinades al públic escolar amb l'objectiu de millorar la conscienciació i sensibilitat ambiental.

- Activitats didàctiques d'educació ambiental destinades a escolars.
- Setmana/Fira de la ciència.
- Disseny i prova d'un taller d'una activitat artesana.

Públic en general

A més a més, de manera puntual l'equip d'educació ambiental del Parc Natural realitza activitats temàtiques associades a diades concretes (dia internacional de les aus, del medi ambient, festes des Grau, etc.).

- Visites guiades. Visites destinades tan a la població local com als visitants.
- Sortides amb caiac.
- Activitats incloses a l'agenda.
- Gimcana des Grau.

PROGRAMA DE RECEPCIÓ DE VISITANTS

El parc natural de s' Albufera des Grau compta amb un equipament de recepció de visitants, el Centre d'Interpretació Rodríguez–Femenias, on es pot trobar material explicatiu sobre el parc, fer ús de la sala d' audiovisuals, recórrer l'exposició o rebre informació sobre els itineraris existents. Igualment es mirarà de posar a l'abast del públic visitant la possibilitat d'adquirir objectes relacionats amb el Parc (samarretes, pòsters, etc.).

LES ACTUACIONS PREVISTES EN AQUEST PROGRAMA SON:

Programa de recepció amb l'assistència de dos informadors.

Remodelació i manteniment de l'exposició.

Proposta audiovisual curt amb subtítols en diferents idiomes.

Préstec de prismàtics.

Exposició de fustes del parc (ullastre, alzina, sibina ,mata, aladern etc.).

Manteniment d'un punt de consulta dels fons bibliogràfics al Centre de Recepció.

Manteniment des aguait existents i del vials dels itineraris.

Manteniment de la passarel·la de fusta de Sa Gola (Itinerari Blau).

Manteniment i millora, de l'escala del mirador de la llacuna.

Manteniment i millora de l'exposició permanent, que mostra els valors naturals del parc natural.

PROJECTE D'AJARDINAMENT.

Actuacions d'enjardinament de les àrees d'ús públic entorn al Centre de Recepció.

PROJECTE DE SA ROTONDA.

Remodelació de sa pastera de sa rotonda de s' olivera.

PROJECTES DE COL·LABORACIÓ .

Col·laboració amb el pla especial de la Xarxa d'Àrees de Lleure en la Natura.

Col·laboració amb el Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Madrid , per a du a terme un estudi sobre les repercussions socioeconòmiques dels espais protegits del Estat espanyol.

PROGRAMA D'AGENDA D'ACTIVITATS.

Es preveu el manteniment de la programació d'activitats de diferents tipus i amb objectius diversos sota el títol genèric d'agenda d'activitats. S'organitzarà en dos grans blocs, un de primavera-estiu i un altre de tardor-hivern, que garanteixin la continuïtat de les activitats al llarg de tot l'any.

Per tal de garantir un cert grau d'assistència a les activitats programades serà necessària la divulgació dels continguts de l'agenda, a través dels mitjans de comunicació.

La proposta d'agenda per la primavera -estiu 2009:

Taller de plantes medicinals, virtuts i aplicacions II.

Agricultura i ramaderia ecològica. Visita al lloc de Turdonell de Dalt.

Conta contes al Parc Natural.

Xerrada sobre migració primaveral d'ocells a l'illa d'en Colom, estudi 2007-2008.

Xerrada sobre les fustes del Parc Natural i el seu ús (demostració).

PROJECTE DE DOTACIÓ D'UN ITINERARI A LA ZONA NORD DEL PARC NATURAL

Una de les activitats més sol·licitades pels visitants del Parc Natural és el recorregut d'itineraris. Tot i que es compta amb tres itineraris amb molt bona acollida de públic, tots se centren en la visita al voltant del llacuna de s'Albufera.

Per tal de completar la interpretació i l'enteniment dels valors naturals que van dur a la declaració d'aquest ENP fora necessària l'habilitació d'un itinerari en la part nord, la més recentment inclosa dins del parc natural de s'Albufera des Grau i la menys coneguda del gran públic.

La zona ofereix bones possibilitats d'itineraris per a visitants, per bé que s'hauran d'establir les normes d'ús quant a horaris i capacitat de càrrega per a no malmetre els valors naturals de la zona. D'altra banda, la manca de superfície de titularitat pública fa imprescindible la signatura d'un conveni de col·laboració amb la/les propietat/s.

LES ACTUACIONS PREVISTES SON:

Estudi d'idoneïtat dels itineraris proposats.

Estudi de les condicions d'ús.

Signatura de Conveni de col·laboració amb la propietat.

PROJECTE DE DIAGNÒSI DE L'ÚS PÚBLIC DEL CAMÍ DE CAVALLS DINTRE DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU

Segons la normativa del Pla Especial de Camí de Cavalls de l'illa de Menorca, el Camí de Cavalls s'ha dividit en 15 trams.

En aquesta Normativa del Pla Especial de Camí de Cavalls de l'Illa de Menorca, en el seu article 33. Àrees de gestió amb situació especial. Punt 1. El Camí de Cavalls travessa per diverses àrees de gestió amb situació especial, per raó del règim específic en que es troben.

b) La zona del tram 2, es Grau – Favàritx del Parc Natural de s'Albufera des Grau, que es gestionarà conjuntament amb l'organisme gestor del Parc natural, tant la delimitació del Camí dins l'àmbit del parc així com els usos permesos que hauran de sotmetre's a aquelles disposicions que tinguin el caràcter més restrictiu.

S'elaborarà un document de treball consistent en la diagnosi de l'estat de l'ús públic del Camí de Cavalls en el parc natural on s'hauran d'abordar aspectes com: estimació de la afluència total de públic, zones susceptibles de ser degradades per la freqüentació, activitats perilloses per a la conservació del patrimoni natural i cultural i directrius de gestió de l'ús públic, entre altres.

PROJECTE D' INFORMACIÓ I VIGILANCIA ALS VISITANTS DE LA ZONA DES CÓS DES SÍNDIC

La zona del far de Favàritx rep una gran afluència de públic, especialment en els mesos de primavera i estiu. El pla on es troba la bassa des Cos des Síndic concentra l'activitat de conductors de tot terrenys, quads i motocicletes que practiquen la circulació fora de pista, en contra de la prohibició explicitada al Pla d' ordenació dels recursos naturals de s'Albufera des Grau.

PROJECTE EXPOSICIONS TEMPORALS A LA RECEPCIÓ .

Contactar amb possibles expositors.

Donar difusió a les exposicions.

Programa de reedició de material divulgatiu.

Emissió d'informe sobre instal·lacions de servei de temporada en el tram de costa denominat Platja des Grau .

4. ÀREA DE PARTICIPACIÓ

La Junta Rectora del Parc , és reunirà un mínim de dues vegades a l'any, per a Informar amb caràcter ordinari la previsió anual d'execució i la memòria anual del Parc.

5. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT

PROGRAMAS DE SEGUIMENT D'AVIFAUNA

El programa de seguiment ornitològic del Parc Natural es concreta en dues línies: els recomptes periòdics de les aus aquàtiques i les campanyes d'anellament en pas migratori prenupcial, postnupcial i temporada de cria.

D'una banda les espècies i abundàncies presents a s'Albufera serveixen com a indicador de la qualitat de l'aigua, en especial pel que fa a la salinitat. D'altra el seguiment continuat al llarg dels anys d'aquest paràmetre permet comprovar l'evolució d'aquesta comunitat zoològica dins de l'espai natural protegit.

Les campanyes d'anellament serveixen per avaluar el paper que juga el Parc Natural dins les rutes de migració dels ocells i per obtenir dades sobre la cria de determinades espècies. Pel que fa a la migració prenupcial el parc natural de s'Albufera des Grau està inclosa en la xarxa d'estacions *Piccole isole* que inclou estacions al llarg de tota la Mediterrània Occidental.

LES ACTUACIONS PREVISTES SON:

- Recomptes periòdics d'aus aquàtiques.
- Campanya d'anellament en pas prenupcial (Piccole isole) a l'illa d'en Colom.
- Campanya d'anellament en pas postnupcial al Prat.
- Campanya d'anellament en època de cria (CES) al Prat.
- Seguiment d'ocells comuns (SOCme)

PROGRAMA DE SEGUIMENT DE ROPALÒCERS. BMS.

Al parc natural de s'Albufera des Grau hi ha dos transectes de seguiment periòdic de papallones diürnes des de l'any 2003 que s'emmarquen en el

Butterfly Monitoring Scheme (BMS), un programa de seguiment d'escala internacional.

Es preveu el seguiment periòdic de ropalòcers en dos transectes.

PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA GESTIÓ HÍDRICA I LIMNOLÒGICA

L'actual configuració de s'Albufera des Grau i la seva conca fa que s'hagin de prendre un seguit de mesures de gestió de l'aigua si volem portar-la fins als nivells de baixa salinitat que havia tingut dècades enrere.

El seguiment limnològic de s'Albufera i la seva conca es realitza mitjançant la mesura de paràmetres fisicoquímics i el mostreig biològic.

Aquest programa s'ha dut a terme històricament i té un gran valor com a base de dades científica de la llacuna, i ha estat finançat per l'Ajuntament de Maó fins el 2008. Al llarg de l'any 2009 s'instal·larà, a més a més, una sonda de mostreig periòdic programat, que facilitarà dades sobre paràmetres fisicoquímics de l'aigua de s'Albufera amb major freqüència (via satèl·lit).

- **LES ACTUACIONS PREVISTES SON:**

- Seguiment limnològic periòdic (mensual)

Participació en el Pla de la Directiva Marc de l'Aigua(DMA)

- Seguiment ecosistemes amb relació amb l'ús del sòl.
- Col·laboració per agafar mostres per a la Directiva Marc de l'Aigua per part del personal del parc natural de s'Albufera des Grau que realitza la D.G. de Recursos Hídrics, la informació es referent al contingut i balanç de nutrients.

PROGRAMA DE SEGUIMENT D'ESPÈCIES VEGETALS D'INTERÈS

Al llarg del 2009 es continuarà el seguiment de les poblacions vegetals d'interès: Amb el seguiment poblacional d'algunes espècies de plantes en concret que o bé per la seva escassetat o bé per la seva importància corològica interessa un seguiment exhaustiu.

LES ACTUACIONS PREVISTES SON:

Seguiment de les poblacions de *Daphne rodriguezii*, *Lavatera pallescens*, *Apium bermejoi*, *Erodium reichardii* i *Femeniasia baleàrica* dins el Parc Natural.

PROJECTE DE CATÀLEG DELS ODONATS DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU.

Atenent a la bibliografia existeix un total de nou espècies d'odonats en el Parc Natural de s'Albufera des Grau. Tanmateix és un grup molt poc prospectat, la qual cosa fa pensar que el total d'espècies podria ser molt més elevat.

D'altra banda els odonats són bons indicadors de la qualitat del medi i en molts enclavaments d'Europa s'estan establint mètodes de recomptes sistemàtics que podrien ajudar a avaluar la qualitat del medi i donar informacions d'altres tipus respecte als sistemes aquàtics.

Es confeccionarà el catàleg del parc, georeferenciant les dades i s'establiran els transectes o punts de recompte per futurs seguiments d'aquest grup.

PROJECTE DE CATALOGACIÓ DELS SISTEMES TEMPORALS DEL PARC NATURAL.

Catalogació i caracterització dels sistemes de basses temporals del parc natural, es cartografiaran i es farà una fitxa de cada un d'aquests sistemes tan importants a nivell mediterrani.

PROJECTE DE ATLES FLORÍSTIC II FASE

Amb anterioritat a l'aplicació del parc l'any 2003 es va realitzar un atlas on es recollia la distribució dels taxons de flora vascular més representatius. Aquesta ha estat una important eina de gestió que ara es complementarà amb la zona d'ampliació del parc natural.

PROJECTE DE ATLES D'AUS NIDIFICANTS II FASE

Des de 2001 el parc natural de s'Albufera des Grau ha portat a terme campanyes de seguiment ornitològic que han inclòs recomptes setmanals dels ocells aquàtics de s'Albufera, ses salines de Mongofra i sa bassa Morella i campanyes d'anellament amb protocol d'esforç constant (CES). Els resultats d'aquest seguiment són interessants dades sobre la presència de determinades espècies en el Parc Natural, la fenologia de cria, la productivitat i l'abundància relativa de cadascuna. Durant l'any 2009 s'elaborarà un document de gestió en forma d'atles de nidificants. Per assolir les dades complementàries per aquest document es proposa la prospecció de la totalitat de la superfície del Parc Natural.

LES ACTUACIONS PREPARADES SON:

- Prospecció de la totalitat del parc en època de cria d'aus.
- Anàlisi de les dades provinents de les campanyes d'anellament i els censos setmanals d'aquàtiques.

PROJECTE DE SEGUIMENT DE POBLACIONS D'ESPÈCIES CINEGÈTIQUES.

Al Parc Natural de s'Albufera des Grau és permesa la pràctica de la caça, amb certes restriccions quant a zones humides. Els gestors dels vedats cinegètics realitzen alliberament de determinades espècies per a maximitzar les possibilitats de captura. El PORN del parc natural indica que qualsevol alliberament d'animals ha de comptar amb l'autorització expressa de l'Administració. Aquesta pràctica pot afectar determinades espècies, com ara la guàtl·lera, de la qual a Menorca existeix un nucli sedentari.

D'altra banda determinades pràctiques cinegètiques com ara la caça de conills amb cans o els filats de coll per a tords són pràctiques tradicionals que pertanyen al patrimoni cultural immaterial de Menorca.

Amb aquest seguiment es vol assolir un bon equilibri entre la pràctica de la caça i la conservació de determinades espècies com ara el conill, la guàtl·lera, la perdiu, el tord i el tudó...

PROJECTE DE SEGUIMENT DE CAIXES NIUS.

6. ÀREA D'AVUACIÓ

Al final de l'any s'avaluarà l'execució dels programes anuals del Parc.

7. ÀREA DE VIGILÀNCIA

PROGRAMA DE VIGILÀNCIA:

Vigilància i control àrees aparcament.

Vigilància i control de les senyalitzacions del Parc.

Vigilància i prevenció d'incendis.
Vigilància d'abocaments i residus.
Vigilància d'acampada il·legal i estacionament de vehicles.
Vigilància de la població de cabres.
Vigilància d'obres de construcció , obertura camins.
Vigilància de la pesca d'anguiles a la llacuna.
Vigilància de la qualitat de les aigües.
Vigilància de torrents i canals.
Vigilància de possibles zones de escalada il·legal
Vigilància de zones de exclusió.

8. ÀREA DE MANTENIMENT

PROGRAMES.

PROGRAMA DE MANTENIMENT D'ITINERARIS

Es procedirà al manteniment dels vials per on recorren els itineraris del Parc Natural, si més no una vegada a la setmana en època de màxima afluència de públic.

PROGRAMA MANTENIMENT DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ

El parc natural de s'Albufera des Grau compta amb l'equipament d'un centre de recepció i interpretació dotat d'oficines, una sala d'exposicions, recepció de visitants , etc., l'existència del qual implica unes necessitats de manteniment i neteja periòdiques. Espais de Natura Balear no disposa de mitjans propis per a dur a terme aquest manteniment.

Una empresa privada cobreix les necessitats de neteja del Centre d'Interpretació Rodríguez-Femenias de l'any 2009.

PROGRAMA DE MANTENIMENT DE LA PARED MESTRA DE LA LLACUNA.

Es proposa l'execució de la segona part de les obres d'aïllament de la paret mestre , atesos els resultats satisfactoris que s'han obtingut amb la primera fase d'aïllament.

PROGRAMA DE NETEJA DE PLATGES I CALES

De manera coordinada amb els equips de neteja de platges del CIME i del Govern de les Illes Balears es faran actuacions de recolzament a la neteja de platges i cales , especialment pel que fa a l'eliminació de llenya i la neteja d'aquelles platges i cales amb accés més difícil.

PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA GESTIÓ RAMADERA AS PRAT DE SANTA MADRONA.

Es procedirà al control de la gestió ramadera per tal d' optimitzar la recuperació d'aquesta àrea de protecció estricta dins el Parc Natural.

PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DE LES ÀREES D'ÚS PÚBLIC.

Es procedirà a la neteja i manteniment dels aparcaments, aguait, bosquets d'ullastre, repoblacions forestals, mirador, passos de fusta, bens etnològics, comportes i itineraris.

PROGRAMA DE MANTENIMENT DE VEHICLES I MAQUINARIA

Revisió periòdica de material i maquinària necessària per a les feines de manteniment dins el parc. Revisió periòdica dels vehicles utilitzats per l'equip de treballadors del parc en les feines de manteniment, investigació i vigilància.

PROJECTE DE MANTENIMENT DELS EQUIPAMENTS D'ÚS PÚBLIC DELS ITINERARIS.

PROGRAMA DE VIGILÀNCIA DEL PARC NATURAL

El programa de vigilància del Parc Natural continuarà aplicant-se l'any 2009, amb el reforçament de la vigilància amb dispositius especials per controlar determinats tipus d'infraccions comuns com ara la circulació de vehicles fora de pista.

- PROGRAMA DE MANTENIMENT DEL PRAT DE SANTA MADRONA I SA TANCA GRAN
- Arrenjar enderrosalls
- Manteniment dels passos oberts per la colocació de xarxes d'anellamnet
- Arrenjar valles de sa mitjera
- Neteja des be etnològic de es POARET
- Restitució d'una part com a terreny agrícola
- Restitució abeuradors
- Xermar mitjeras

- PROGRAMA DE NETETJA I MANTENIMENT DES TORRENT DES PUNTARRO
- Fer net trams d´ aquest torrent
- PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DE SA GOLA
- Recollida de plàstics
- Retirada de barques
- Retirada de patinets
- Retirada de xarxes
- Obrir manualment sa connexió varies vegades a l´ any després de temporals
- Treure possidonea de sa Gola
- PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DELS APARCAMENTS
- Reordenar els aparcaments
- PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DEL AGUAITS
- Manteniment de la fusta
- Visibilitat
- Impermeabilitzar
- PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DEL PAS DE FUSTA
- Repàs dels claus
- Canviar fustes
- Manteniment de la barana de corda
- PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT DEL MIRADOR DE S´ ALBUFERA
- Revisió dels escalons
- Neteja del mirador
- Aixermar la pujada
- Instal·lació d´ una barana de fusta
- PROGRAMA DE MANTENIMENT DE LES REPOBLACIONS
- Revisió
- Neteja de herbes i abatzers
- Control de plagues
- PROGRAMA DE MANTENIMENT DE SULLESTRAR
- Podar
- Xermar
- Retirar rebrots

- Triturar restes de poda
- PROJECTE DE NETEJA, MILLORA I MANTENIMENT DEL POU DE CALA LLIMPA
- Desbrossar
- Eliminar plantes aloctones
- Restauració de la pedra

9. ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

PROGRAMA D'ADQUISICIÓ DE PUBLICACIONS.

PROJECTE DE DOTACIÓ DEL LABORATORI.

PROJECTE JARDÍ DEL CENTRE D'INTERPRETACIÓ.

PROJECTE DE FORMACIÓ.

AVANPROJECTE P.R.U.G. DEL PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU
(col·laboració)

PROJECTE D'ADQUISICIÓ DE MAQUINÀRIA.

10. PRESSUPOST

PRESSUPOST 2009

AREA DE GESTIÓ	PROGRAMES I PROJECTES	COST
US PÚBLIC	1. Valoració morfològica i geoambiental sobre els trams del camí de cavalls dins el P.N de s'Albufera des Grau	6084,2
GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ	1. Estudi de les rapinyaires reproductores del P.N de s'Albufera des Grau	11600
	2. Instal.lació de caixes refugi per quiropters i estudi de la població de la ratapinyada de Ratoner Ribereño en el P.N de s'Albufera des Grau	7313,79
	3. Ambit marí al P.N de s'Albufera des Grau i e estudi del seu estat de conservació	0
	4. Catàleg preliminar dels macromicets del P.N de s'Albufera des Grau	10440
	5. Programa de lluita contra les plantes invasores	500
	6. Programa de recolzament a la neteja de platges	500
	7. Programa d'estudi de les rates a la illa den colom i la seva incidència sobre la població de la sargantana Balear	6000
SEGUIMENT I INVESTIGACIÓ	1. Control de la migració i reproducció de passeriformes al P.N de s'Albufera des Grau i Atles	17000
	2. Ampliació del catàleg de les espècies vegetals del P.N de s'Albufera des Grau i la seva corologia	12000
	3. Monitoratge en continu de variables clau a la llacuna des P.N de s'Albufera des Grau i la seva interpretació	17877,64
	4. Programa de seguiment d'aus acuàtiques	500
	5. Programa de seguiment d'espècies vegetals d'interès vegetals d'interès	500
	6. Projecte d'estudi de la poblacions de moixos i el seu control	6000
	7. Projecte de seguiment de població d'espècies cinegètiques	500
MANTENIMENT	1. Restauració de l'era pròxima al centre d'interpretació del P.N de s'Albufera des Grau	6559,24
	2. Programa de manteniment de vehicles	4000
	3. Projecte d'actuacions de manteniment del centre d'interpretació	3000
	4. Projecte de manteniment dels equipaments d'ús públic dels itineraris	2000

	5.Projecte de manteniment des jardí del centre d'interpretació	2000
	6.Projecte de construcció de porxo as pati des gas-oil	5000
DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC		
PARTICIPACIÓ	1.Convocatoria de la Autoritat de gestió i Junta rectora	600
AVALUACIÓ	1.Programa d'educació ambiental del Parc 2.Programa d'agenda de activitats	4000 4000
VIGILANCIA		
ADMINISTRACIÓ	1.Programa d'administració	72025,1

Gastos de Personal 177759,8

TOTAL 200000